

Nieuwsbrief November en een klein stukje December

Ik heb niet zo heel democratisch besloten om november en december te combineren. Soms ontbreekt zo in de donkere maanden de rust en de ruimte om te gaan zitten en dit stuk te typen. Maar nu zit ik en begin ik in november.

5 november raadsvergadering

We zijn begonnen met een raadsvergadering waarin we de begroting van 2021 hebben vastgesteld. We hebben weinig ruimte in de begroting en er zijn grote onzekerheden. Hoeveel mensen raken hun baan de komende tijd nog kwijt, hoe gaat het met onze jeugd tijdens de corona, hoeveel geld heeft Empatec nodig etc. Wij blijven herhalen dat er wat ons betreft gekeken moet worden of we binnen onze programma's nog ruimte kunnen vinden. *Kortom geven we het geld nu slim uit?*

We hebben lang gedebatteerd over het fietspad tussen Baaium en Dronryp, en de Gernierswei rondom Berltsum. Eerder hebben we hier over gesproken om het te laten onderzoeken. Ons standpunt is het volgende geweest. Het zijn onveilige wegen voor fietsers, zeker nu Baaium door de nieuwe haak rondom Leeuwarden een sluiproute is geworden. Tegelijkertijd zijn wij in de gemeente ook bezig met het gemeentelijk vervoersplan. Daarvoor is bij alle dorpsbelangen de vraag gesteld: wat wilt u graag anders zien. Er zijn natuurlijk meer situaties in onze gemeente die aandacht verdienen. Denk bijvoorbeeld aan de kruispunten in Sint Annaparochie. De middelen zijn echter niet onuitputtelijk en daar zullen wij prioriteiten in moeten stellen. Je kan het geld maar 1 keer uitgeven. *Wij kiezen er voor om te wachten tot alle informatie is opgehaald, er een totaalbeeld is geschetst en daaruit een lijst wordt opgesteld met wat eerst moet worden gedaan. Nu er een project uit kiezen, doet alle andere vragen geen recht.*

10 november kernteam zwembaden

In dit kernteam hebben we moeten aangeven welke scenario's wij onderzocht wilden zien rondom zwembaden in de gemeente. Uiteindelijk was de raad unaniem: zwembaden zijn wel een taak van de gemeente. Wij van SAM vinden dat er binnen een straal van 8 km een zwemvoorziening zou moeten zijn. Veiligheid en toegankelijkheid zijn voor ons daarbij leidend. We vinden daarnaast natuurlijk wel dat de zwembaden duurzaam moeten worden aangelegd. Wij willen dat het scenario voor een zwembad in Franeker nieuwbouw goed wordt onderzocht. Daarna in 2025 een onderzoek naar het zwembad in Sint Annaparochie. Wat betreft het open luchtwembad in Menaam. Wij vinden dat de benodigde subsidie dit jaar (180.000) om het zwembad weer open te kunnen stellen hoog en achten de kans op een duurzame oplossing gering. Wij zien meer in het steunen van de zwemvijver Swanneblom als het kleinschalige karakter behouden blijft.

17 november Kernteam samenleving onderwijs en IHP

In verschillende kernsessies met in de basis goede stukken van de ondersteunende ambtenaren zijn we op route gezet naar deze uiteindelijke besluitvorming. De onderwijsvisie en IHP zijn ontwikkeld door de schoolbesturen en door de raadsleden in de kernsessies verder doorontwikkeld.

Vraag was of SAM kon instemmen met de nu voorliggende stukken zodat ze in de raad konden worden behandeld. Wij konden daar mee instemmen zodat in het raadsvoorstel van 3 december het volgende wordt besloten:

1. De Onderwijsvisie Waadhoeke vast te stellen.
2. Het Integraal Huisvestingsplan vast te stellen.

Maar we hadden nog wel wat aandachtspunten en vragen.

Leegstand

Onderwijsvisie: investeren in een gebouw met veel normatieve overcapaciteit is niet toekomstbestendig.

Duurzaamheidsambities - Speerpunt

Binnen de RES hebben we hier afspraken over gemaakt en voor Waadhoeke betekent dit Onderwijsvisie

- *in 2030 49% CO2 reductie gerealiseerd is ten opzichte van 1990,*
- *in 2040 al het maatschappelijk vastgoed van de gemeente energieneutraal is.*

SAM Waadhoeke vindt dat er onvoldoende aandacht is geschonken aan dit onderwerp. Voor nieuwbouw en renovatie is dit voldoende beleidsmatig en financieel onderbouwd maar er bestaat een gereede kans dat oude schoolgebouwen niet zullen voldoen aan de toets van duurzaamheid en de aanpassingen niet rendabel gemaakt kunnen worden.

Kleine scholen

Wanneer we het IHP volgen dan wordt er niet geïnvesteerd in de huisvesting van kleine scholen die tegen de opheffingsnorm aan zitten. Uit het overzicht haal ik dat dit in totaal 5 scholen zijn die op dit moment onder de opheffingsnorm zitten. Dat zijn van het OBS de school in Minnertsgra en van het CBS Nij Altoena, Oosterbierum, Spannum en Wjelsryp

AMS/ Kabas

IHP: Een interessante optie is nog wel de gezamenlijke (gedeeltelijke) nieuwbouw van AMS met de Kabas. Er zal dan wel moeten worden uitgezocht of deze combinatie mogelijk is op de huidige locatie van de AMS met behoud van It Finster.

Wij hadden een droom.

De AMS te ontwikkelen in een groter plan waarbij het onderdeel zou moeten vormen in een sport/onderwijs-campus. Nieuwbouw bij het sportpark aan de Hertog v. Saxenlaan zou veel voordelen kunnen opleveren. Helaas werd het amendement wat we hebben ingediend bij de kadernota verworpen.

Wij vinden het nog steeds een gemiste kans en dergelijke kansen komen niet vaak voorbij. We hebben onze hoop gevestigd op de verschillende scenario's die nog uitgewerkt moeten worden en wellicht biedt dit dan toch nog een opening naar een opschaling van het plan.

Financiering

We zijn het pad in geslagen van een alternatieve financiering. Dwz dat er een externe partij komt om de nieuwbouw en renovatie van de grotere schoolgebouwen over te nemen. De schoolbesturen worden huurders en nemen een allinn pakket af. De gemeente levert hierbij een bijdrage per jaar. Wij vinden dat een goede ontwikkeling om dat de gemeente in haar grondbeginselen dienstverlening als taak heeft. Dat ze daarmee ook eigenaar van schoolgebouwen moeten zijn is wat ons betreft geen kernactiviteit van de gemeente.

19 november raadsvergadering

Een agenda zonder al te grote stukken. We hebben nu officieel al het beleid van de sociale dienst onder directe besluitvorming van de gemeenteraad gebracht. Op dit moment betekende dit een hamerstuk. Voor de toekomst is een kleine afvaardiging van raadsleden van Harlingen en Waadhoeke bezig met het meedenken hoe we de toekomstige besluitvorming kunnen organiseren. Per onderwerp kan in de toekomst bekeken worden hoe wij geïnformeerd willen worden, welke partijen moeten betrokken worden en wanneer stemmen wij af met Harlingen. *Een waardevolle stap omdat de gemeenteraad binnen deze GR weer aan zet is om het beleid te bepalen.* Wij kijken uit naar de verdere inhoudelijke avonden om aan tafel te zitten met hulpverleners, belangenorganisaties, en natuurlijk de mensen die gebruik maken van de dienst.

Prachtige duurzame fles met eigen SAM logo

Bij de vergaderingen van de gemeente hadden wij in het verleden een kan water met meerdere glazen op tafel. Omdat er niet genoeg kannen zijn om elk individu een kan te geven, is er gekozen voor plastic flesjes water per persoon. De griffie roept op tot het meenemen van een eigen fles. Wij wilden daar een statement in maken en hebben tijdens deze vergadering onze eigen SAM drinkfles geïntroduceerd. *Mocht u ook zo'n prachtige fles willen, ze zijn verkrijgbaar bij de fractie tegen een kleine vergoeding.*

25 november Webinar over dorpsontwikkelingsmaatschappij en de erfgoeddeal

Een leuke webinar voor dorpsbelangen waar wij als raadsleden ook aan mee mochten doen. We hebben gehoord hoe in Noord-East Fryslan gewerkt wordt met dorpsontwikkelingsmaatschappijen (DOM). Een uitgebreidere vorm van een dorpsbelang waarbij meer in projectvormen mensen betrokken zijn. Daarnaast zijn er 'oliemannetjes' aanwezig die oplossingen zoeken wanneer projecten vastlopen. Holwerd is een goed voorbeeld van een dorp met een DOM. De gemeente kiest er nu voor om het starten met een aantal dorpen, om deze werkwijze goed te kunnen uitrollen. Alle deelnemende dorpen waren enthousiast.

Wij zoeken als SAM altijd naar een manier om burgers betrokken te krijgen bij beleid. Dat is het afgelopen jaar niet eenvoudig geweest. Veel bijeenkomsten werden eerst uitgesteld, soms veranderd en soms afgelast. De dorpshuizen staan leeg en het is te merken in de samenleving dat er te weinig van gedachten wordt gewisseld. Digitale middelen lenen zich goed voor voorlichting maar halen de kracht uit debatten.

1 december Voorlichting en behandeling rekenkamerrapport

Op 1 december is het rekenkamerrapport inzake fiscale aangelegenheden besproken.

Door de rekenkamer is gekeken of de Vennootschapsbelasting, BTW plus loonbelasting op de juiste wijze worden afgewikkeld. Algemene conclusie is dat de Waadhoeke dit goed voor elkaar heeft. De snelheid van aangifte met betrekking tot de Vennootschapsbelasting kan verbeterd worden.

3 december raadsvergadering

Het was een lange vergaderavond. Het grootste gedeelte van deze avond ging over de benodigde gelden voor Empatec. Hieronder staat de inbreng van Tjeerd Cuperus.

Zet kwetsbare burgers in Waadhoeke niet aan de kant

Toen ik de stukken van dit onderwerp las moest ik terugdenken aan een raadsvergadering van de raad van Menameradiel in 2016 of 2017. Ook toen werd Empatec besproken en uit de cijfers kwam naar voren dat de gemeenschappelijke regeling het lastig had. Toen ik vragen stelde over de constructie dat de NV dit verschil aanpaste werd hier nogal lacherig over gedaan. We hoefden niet als gemeente extra bij te dragen. De bijdrage per deelnemende burger hoefde zeker niet omhoog. We losten dit altijd op door de NV dit sluitend te laten maken.

Deze raad heeft wel in 2018 geconstateerd dat er een probleem was. Wat is hier mee gedaan? En in 2019 is het bedrag per deelnemende burger wel verhoogd. Maar nu drie jaar verder is het probleem nog niet opgelost!

Niet geld, maar het doel op de eerste plaats

Schuldigen aanwijzen is voor de SAM fractie niet de bedoeling. Ik ben zelf toen ook met het antwoord van Wethouder Dijkstra akkoord gegaan. Zoals mijn collega fractielid bij een kernteam opmerkte: je moet geld niet op de eerste plaats stellen, je moet eerst naar het doel van Empatec kijken.

Dat is een kwetsbare groep mensen die een invulling van hun dag of week zoeken. Hen perspectief geven. Daar is het waar het om draait. Als je het eens bent over het doel ga je praten over een oplossing en over het geld.

Maar nu eerst een analyse. Door de invoering van de participatiewet is de toevoer van nieuwe mensen naar de wet sociale werkvoorziening (WSW) afgesneden. Er komen geen nieuwe mensen meer bij! Een keuze van Den Haag waar veel mensen niet zo blij mee waren en wat tot gevolg had dat veel problemen jongeren nu achter de geraniums verdwijnen.

De groep mensen waar Empatec met veel inzet voor aan de slag is wordt nu steeds kleiner. De landelijke bijdrage aan de WSW wordt door Den Haag steeds meer gekort. En de bijdragen die per gemeenten per deelnemende burger worden gedaan zijn langere tijd niet aangepast. De andere taken die zij voor de gemeenten hebben opgepakt binnen Empatec select en Pastiel zijn onderdelen die op zichzelf staan en de problemen bij de WSW mogen niet ten nadele gaan van deze taken.

Aanwijzen van schuldigen is volgens SAM geen oplossing

De conclusie: SAM Waadhoeke kiest ervoor om op te komen voor de mensen die nu nog in de WSW zitten. Het aanwijzen van schuldigen is volgens ons niet de oplossing. Als je dat wel gaat doen wil ik als oud raadslid in Menameradiel ook wel het boetekleed aantrekken. De gemeenten werden geconfronteerd met een participatiewet met goede bedoelingen maar waarbij de beoogde participatie van de doelgroep in het bedrijfsleven, bestuurlijke apparaten en zorg nooit gehaald werd. Het werd een drama.

Hopelijk komen de partijen na de Tweede Kamerverkiezingen en de coalitiebesprekingen tot een betere oplossing. En er zijn zaken verkeerd verlopen en we hadden hier allemaal beter op in moeten spelen.

We gaan nu vooruit kijken en SAM stemt daarom in:

- 1. met een versterking van het eigen vermogen van de GR Fryslân-West.*
- 2. een éénmalige bijdrage van Waadhoeke beschikbaar te stellen van €1.101.000.*
- 3. dit bedrag ten laste te brengen van de Algemene Reserve.*

Wat is dan de positie van de raden? Als de gemeenten de aandeelhouders zijn van de NV, moeten de raden intensiever betrokken worden als er meer geld bij moet.

Ook moet er door de NV en GR ingespeeld worden op de steeds kleiner wordende doelgroep. Zet kwetsbare burgers in Waadhoeke niet aan de kant!

8 december avond zonnepanelen op beschermde dorpsgezichten

Een avond over zonnepanelen roept allerlei vragen en opmerkingen op. Willen we ze wel of niet op grasland, is het wel of niet een oplossing voor het energieprobleem. De vragen werden deze avond gesteld maar waren niet het onderwerp van deze avonden. Het ging enkel over de zonnepanelen op beschermde dorps en stadsgezichten.

Er komen vragen over zonnepanelen op beschermde dorpsgezichten. Onze gemeente telt 1 beschermd stadsgezicht in Franeker, 2 beschermde dorpsgezichten (Dronryp en Achlum) en 1 beschermd dijksgezicht op de oude en nieuwe bildtdijken. Op dit moment is hier geen mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen. Vergelijkbaar als bij monumenten mag dit wel op de achterzijde van het pand maar verder niet.

De wethouders hebben de stichting monumentenzorg gevraagd om advies. Hier is duidelijk getracht mee te denken met de bewoners. Niet enkel een nee, maar een ja mits. Er zijn duidelijke voorwaarden qua hoeveelheid dakvlak, wat wel zichtbaar mag en wat niet. De plaatsing moet in een vlak gedaan worden. Dan komt echter ook altijd de vraag, moet er gehandhaafd worden en hebben we daar als raad geld voor over. Het lijkt ons dat je het woord bescherming letterlijk moet nemen, dit zijn plekken waar je zorgvuldig mee om moet gaan en waar je dus ook moet controleren of de zorgvuldig opgestelde regels worden nageleefd.

Het stuk ligt ter inzage, u kunt nog een reactie geven!

15 december Kernteam Monitor brede welvaart

Wilt u weten hoe wij er hier voor staan? Kijk eens op [Regionale Monitor Brede Welvaart 2020 \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/regionale-monitor-brede-welvaart-2020)

Wij krijgen deze avond uitleg over de stand van zaken in onze gemeente en hoe wij gebruik kunnen maken van deze functie van het CBS waar alle gemeenten in Nederland onderling vergeleken kan worden. Heel bijzonder blijft om weer te horen over de Friese paradox: onderste regionen voor besteedbaar inkomen en een hoge score op tevredenheid over het leven heel hoog. In onze gemeente is 94,1 % van de gemeente tevreden over het leven. Let wel: het is een steekproef maar geeft wel duidelijk richting. Wij zitten daarmee op plek 3 van Nederlandse gemeenten. Alleen in Westland en Ooststellingwerf scoren ze hoger.

Jelmer Hitzert, cbs gaf nog wat extra kennis:

Bruto nationaal product zegt in principe niks. Kan zijn dat het hoog is maar dat er toch 80 % in ernstige armoede leeft.

Het zegt niks over wat we doen met ons geld. Kan ook ongezonde consumptie geven.

“GDP meet alles behalve dat wat het leven de moeite waard maakt.” Kennedy

Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven in het hier en nu, ook effecten van beleid nu op later en elders.

Zeker de moeite waard om eens op te kijken. Al moet er op dit moment nog gemeld worden dat bepaalde gegevens nog niet beschikbaar zijn in verband met de herindeling.

17 december Raadsvergadering

Na de persconferentie eerder deze week werd besloten weer over te gaan op een digitale vergadering. Dat brengt altijd de nodige problemen met zich mee, met niet meewerkende apparaten, hiaten in ons bereik in de gemeente. Maar we hebben vergaderd en het jaar is afgesloten met een mooi filmpje van hoe de tuin rondom het gemeentehuis straks aangelegd is. Uiteindelijk na heel wat gedoe eerder in het proces nu een mooi ontwerp wat ook gedragen wordt door de omwonenden.

We hebben de eerder gemaakte afspraken rondom belastingen nu officieel vastgelegd. Dus er kan weer geïnd worden komend jaar.

Vervolgens stelden wij het plan van aanpak om te komen tot een **omgevingsplan** (onderdeel omgevingswet) vast. Een kleine toelichting. Een omgevingsvisie is een lange termijn visie op hoofdlijnen. Je maakt deze visie samen met de samenleving, het pakt alle beleidsterreinen samen en kijkt dus ver vooruit. Een omgevingsplan gaat ook over het gehele gemeentelijke grondgebied, maar geeft per gebied regels, het geeft ruimte of beperkingen met het oog op het beheren en beschermen van de fysieke leefomgeving. Het gaat ook meer over de voorzienbare toekomst.

Bij een omgevingsplan is participatie verplicht en het wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Een belangrijk onderdeel is het beschermen van de gezondheid.

Wij van SAM zijn erg tevreden over de uitgebreide informatievoorziening door de werkgroep. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over hoe participatie wordt vormgegeven. Wij zien daar kansen en risico's. Uit onderzoek blijkt dat inwonerparticipatie kan leiden tot een grotere ongelijkheid. Wie roept en zich goed kan verwoorden krijgt gelijk. Zo blijken hoogopgeleiden vaker gehoord te worden

door ambtenaren dan lager opgeleiden. We weten ook uit de pilot dat de emotionele belasting van bepaalde processen uit de omgevingswet hoog is. Kan een ieder dat dragen? We willen niet dat je positie in het dorp straks leidend is in de kansen die je krijgt om iets te ontwikkelen.

Onze boodschap: Doe zeker aan participatie, maar doe het goed. En bedenk ook hoe de participatie van de raad in dit proces wordt vormgegeven. De raad kan ook de stem verduidelijken van mensen die anders niet gehoord worden.

De **jongerenraad** had deze vergadering ook een voorstel voor de **Young Solar Challenge**. Een voorstel om deze bootrace voor middelbare school scholieren naar Waadhoeke te halen en daar een financiële bijdrage voor te geven. Nu nog alle scholen enthousiast maken voor deelname!

Mocht u over een van der onderwerpen een mening hebben, laat het ons dan gerust weten. Wij zijn er weer in januari en gaan ons weer met frisse moed inzetten voor de gemeente.

Ik wens je een

nieuwjaar

SAM Waadhoeke wenst allen een goed maar vooral gezond 2021 toe.

Groet Hanna.